

Inatsisartuts anlægsudvalg:
Anols@inatsisartut.gl, kalistat@inatsisartut.gl,
Justus@inatsisartut.gl, jenserik@inatsisartut.gl,
Aneh@inatsisartut.gl

Ulloq / Dato	19/11/2015
All. nr. / Brev nr.	1500181
J. nr.	24.10
Sull. / Sagsbeh.	LL / lok. 867310

Asasara Sanaartornermut ataatsimiittitaliaq

Ataasingormat Kangerlussuarmi paasisitsiniaallusi angalanissinni peqataasinnaagama nuannaarutigaa. Mittarfimmur tunngatillugu aningaasarpaa aalajangiisussallu aalajangiinissat pineqarput. Taamaattumik kommunerisannut nunallu sinnerani kommuninut pingaaruteqarpoq.

Taamaakkaluartoq imatut aalajangiinissami tunngavissaqanngikkaluartoq, aningaasartuutissaviillu sulii iluamik paasineqanngitsut piaartumik aalajangiisoqarniarnera annertuumik tupigusuutigaa. Pingaartumik Kangerlussuarmi mittarfiup nutarterneqarnissaanut aningaasartuutissat 150 mio. koruuninut 2 mia. koruuninut allanngorartinneqarput, soorluttaaq mittarfiup naalineqartariaqarneranut paasissutissanik nutaanik takkuttoqartuaannartoq.

Piffissap ingerlanerani pisimasut eqqaatsialaarlakka.

1. Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitap 2011-mi nalilerpaa, Kangerlussuarmi mittarfik 2011-mit 2014 tikillugu 150 mio. koruuninut nalinganut nutarterneqassasoq
2. Mittarfeqarfiit 2015-imi maajip 19-iani nalilerpaa, mittarfik 250 mio. koruuninut nalinganut nutarterneqassasoq.
3. Mittarfeqarfiit 2015-imi juulip 28-iani nalilerpaa, mittarfiup nutarterneqarnissaanut aningaasartuutissat maannakkut 500 mio. koruuninngortut
4. Mittarfeqarfiit 2015-imi aggustip 28-iani nalilerpaa, mittarfiup nutarterneqarnissaanut aningaasartuutissat maannakkut 1.529 mio. koruuninngortut
5. ARTEK/DTU atortussanik nutaanik 2015-imi novembarip 16-iani saqqummiipput, ingeniørittaluu nalilerpaat, mittarfiup nutarterneqarnissaa pillugu Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitap siunnersuutigisaanut saqqummiussa at immikkuullarissuseqarpallaanngitsooq, akitigullu iluarsiisuteqartarneq tunuliaqutaralugu, mittarfiullu aserfallatsaalineqartarsimanginnera patsisaallutik, aningaasartuutissat 200 mio. koruuninut qaffattut.

Qeqqata Kommuniannut saaffiginnittoqartassaaq, inunnut ataasiakkaanut pinani.
Henvendelse bedes adresseret til Qeqqata Kommunia og ikke til enkeltpersoner.

Kommunip allaffia · Kommunekontoret
Sisimiut Makkorsip aqquserna 2 · Boks 1014 · DK-3911 Sisimiut
Maniitsoq Kuuffartoq B-1077 · Boks 100 · DK-3912 Maniitsoq
Telefon (+299) 70 21 00
Telefax (+299) 70 21 77
www.qeqqata.gl

Ammasarfii: Ataas., marlu., sisam. amma talli. (pingasunngornermi matoqqaasarpoq)	10-14 ⁰⁰
Maniitsumi/Sisimiuni Innuttaasunik Sullissivik	10-17 ⁰⁰
Åbningstider: Man., tir., tor. og fre. (onsdag lukket)	10-14 ⁰⁰
Borgerservice i Maniitsoq/Sisimiut tors.	10-17 ⁰⁰

Kangerlussuarmi mittarfiup nutarterneqarnissaanut pisariaqassuseq pillugu suliap ineriartornera eqitsitigut takussusiorlugu ima isikkoqassaaq:

Piffissaq	Kina	Aningaasat
2011-p aallartinnerani	Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitaq	150 mio. kr.
Maj 2015	Mittarfeqarfiit	250 mio. kr.
Juli 2015	Mittarfeqarfiit	500 mio. kr.
August 2015	Mittarfeqarfiit	1.529 mio. kr.
November 2015	Qeqqata Kommunia (DTU)	200 mio. kr.

Taamatuttaaq Kangerlussuarmi mittarfiup 2.830 meteriusup naalineqarnissaanut eqqarsaatersuutit piffissap ingerlanerani nikerarput.

Matumani aamma eqikkaalaatsiarlana:

- A. Integra, Orbicon aamma Cowi timmisartunik angallannermut pilersaarutissatut 2014-imi maajimi siunnersuusiorminni, 2.450 meterinut naalineqarnissaanut periarfissaq taakkartornikuuaat
- B. 2015-imi oktobarip 7-iani ataatsimiinnermini, malitsigisaanillu tusagassiutitigut nalunaarutikkut Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisup paasisutissiisutigaa, mittarfik 1.799 meterinut naalineqartariaqaraluartoq
- C. Mittarfinnut tunngatillugu Naalakkersuisut isumaliutersuutiminnik 2015-imi novembarip qaammataani saqqummiinissaat sioqqullugu Sweco-p nalilerpaa, mittarfik 2.560 meterinut naalineqaratarsinnaasoq.

Kangerlussuarmi mittarfiup naalineqarnissaa pillugu suliap ineriartornera eqitsitigut takussusiorlugu ima isikkoqassaaq:

Piffissaq	Kina	Takissuseq nutaq
Maj 2014	Integra, Orbicon, Cowi	2.450 m
Oktober 2015	Naalakkersuisut	1.799 m
November 2015	Sweco	2.560 m

Kangerlussuarmi mittarfiup kitaata-tungaani isuaninnaq ajornartorsiorfiginera pillugu ilisimasaarlutik ingenjorit assigiinngitsut soorlu Integra A/S-ip, Orbicon A/S-ip, Cowi A/S-ip aamma Sweco A/S-ip ARTEK/DTU isumaqatigimmassuk soorunalimi nuannaarutigaa.

Ajornartorsiutit taakku amerikarmiut nalaanni aamma ajornartorsiutaapput, taamaattumillu ilisimatuunut nutaarsiassaanatik.

Taamaakkaluartoq Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfiup aamma Mittarfeqarfiit ilisimatuut akerliannik isumaqarlutik, mittarfik nalinginnaasumik qeruaannartumik ajornartorsiuteqarnerarlugu, aningaasat milliarderpaaluit atorlugit 7 meteri tikillugu assaasoqartariaqarneranik isumaqarnerat ernumassutigaa.

Taamaattorli Kangerlussarmi mittarfiup qalliutaata nutarterneqarnissaa, siullermik Namminersornerullutik Oqartussat, kingornalu Namminersorlutik Oqartussat sumiginnarsimagaat pillugu kikkut tamat isumaqataarpalupput. Amerikarmiut 1985-1987-imi mittarfiup qalliutaanik asfalterisimanerisa kingorna mittarfik asfalteqqinneqarnikuunngilaq. Qalliuut ukiuni 25-ni piusinnaasutut naatsorsuutigineqartoq, matumanilu Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitap nalilernikuugaluarpa, tamanna 2011-mit 2014 tikillugu nutarterneqassasoq. Maanna qalliutaata taarserneqarnissaa nukingernarpoq. Timmisartuussisarnermi isumannaallisaaneq navianartorsiortissanngikkaanni, qalliutaa ukiuni tulliuuttuni taarserneqartariaqarpoq.

Mittarfinnut tunngatillugu Naalackersuisut isumaliutersuutaannut tunngatillugu tunngavissatut saqqummiussat aallaavigalugit Inatsisartut isummersinnaanngitsut isumaqarpunga. Taamaattoqassappat piviusorsiorpallaarnaviangilaq.

Innersuussutigissavara, timmisartunik angallannermut pilersaarut naammassineqassasoq, suliamullu tassunga nuna tamarmi, nunamilu kommunit tamarmik suli akuutinneqassasut. Integra-p, Orbicon-ip aamma Cowi-p suliareqqaagaat taamak pitsaatigisoq kiisalu soqutiginnittut akuutinneqarnerat maanaannartinneqartariaqassanngikkaluarpot.

oooOooo

Kære Anlægsudvalg

Jeg var glad for at kunne deltage i jeres orienteringstur til Kangerlussuaq i mandags. Det er jo store summer og afgørende beslutninger, som der omtales ifm. landingsbanestrukturen. Så det er vigtigt for såvel min kommunen som resten af landets kommuner.

Jeg er dog meget forundret over, at der hastes beslutninger igennem, når der ikke er et egentligt beslutningsgrundlag og enorm usikkerhed om beløbstørrelserne. Særligt varierer det estimerede renoveringsbeløb for Kangerlussuaq lufthavn fra 150 mio. kr. til op mod 2

mio. kr., ligesom der hele tiden kommer nye data om behovet for forkortelse af landingsbanen.

Lad mig ridse udviklingen over tid op.

6. Transportkommissionen vurderede i 2011, at Kangerlussuaq landingsbane skulle renoveres for 150 mio. kr. i 2011-2014
7. Mittarfeqarfiit vurderede i d. 19. maj 2015, at landingsbanen skulle renoveres for 250 mio. kr.
8. Mittarfeqarfiit vurderede d. 28. juli 2015, at landingsbanen nu kostede 500 mio. kr. at renovere
9. Mittarfeqarfiit vurderede d. 28. august 2015, at landingsbanen nu koster 1.529 mio. kr. at renovere
10. ARTEK/DTU har forelagt nyt materiale d. 16. november 2015, som mine ingeniører vurderer, at renoveringen af landingsbanen ikke adskiller sig væsentligt for Transportkommissionens forslag, men der på baggrund af prisfremskrivninger og manglende vedligehold er steget til 200 mio. kr.

I tabelform vil udviklingen i Kangerlussuaq landingsbanereneroveringsbehov se således ud:

Tid	Hvem	Beløb
Primo 2011	Transportkommissionen	150 mio. kr.
Maj 2015	Mittarfeqarfiit	250 mio. kr.
Juli 2015	Mittarfeqarfiit	500 mio. kr.
August 2015	Mittarfeqarfiit	1.529 mio. kr.
November 2015	Qeqqata Kommunia (DTU)	200 mio. kr.

Ligeledes er tanken om forkortelse af den nuværende 2.830 meter lange Kangerlussuaq landingsbane varierende over tid.

Lad mig også her ridse udviklingen op:

- D. Integra, Orbicon og Cowi har i udkast til sektorplan for luftfart fra maj 2014 beskrevet muligheden for en forkortelse til 2.450 meter
- E. Naalakkersuisoq for Bolig, Byggeri og Infrastruktur har på møde d. 7. oktober 2015 og efterfølgende pressemeddelelse meddelt, at landingsbanen burde forkortes til 1.799 meter
- F. Sweco har inden fremlæggelse af Naalakkersuisuts lufthavnsplan i november 2015 vurderet, at det kan komme på tale at forkorte landingsbanen til 2.560 meter.

I tabelform vil udviklingen i en forkortelse af Kangerlussuaq landingsbane se således ud:

Tid	Hvem	Ny længde
Maj 2014	Integra, Orbicon, Cowi	2.450 m
Oktober 2015	Naalakkersuisut	1.799 m
November 2015	Sweco	2.560 m

Det glæder selvsagt mig, at de forskellige rådgivende ingeniørekspertes som Integra A/S, Orbicon A/S, Cowi A/S og Sweco A/S er enige med ARTEK/DTU om at landingsbanen i Kangerlussuaq kun måtte have problemer i den yderste vestlige ende. I øvrigt problemer som også eksisterede under amerikanerne og således ikke er nyt for eksperter.

Det bekymrer mig til gengæld, at Departementet for Bolig, Byggeri og Infrastruktur og Mittarfeqarfiit modsat eksperterne mener, at landingsbanen har generelle permafrostproblemer og bør opgraves i ned til 7 meter og for flere milliarder kroner.

Alle synes til gengæld enige om, at først Hjemmestyret og siden Selvstyret har forsømt at renovere banebelægningen i Kangerlussuaq lufthavn, altså den øverste del af landingsbanen. Banen har ikke fået fornyet asfalten siden amerikanerne gjorde det i 1985-1987. En belægning som har en forventet levetid på ca. 25 år, hvor Transportkommissionen netop vurderede, at den skulle fornys i 2011-2014. Nu haster det med at få ny belægning på. Det bør ske i de kommende år, hvis ikke flysikkerheden skal komme i fare.

Det er min opfattelse, at Inatsisartut ikke på det foreliggende grundlag kan tage stilling til Naalakkersuisuts lufthavnsplan. Det vil være useriøst.

Jeg vil anbefale, at sektorplan for luftfart færdiggøres, og at hele landet og alle landets kommuner fortsat inddrages i dette arbejde. Det gode forarbejde med Integra, Orbicon og Cowi samt inddragelse af interessenter bør ikke bare gå til spilde.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga / Med Venlig Hilsen

Hermann Berthelsen

Borgmester